

[Finansministeren.]

Paalydende afkaste en effektiv Rente af 4,1 pCt. Ved saaledes at lade Renten tilskrive Kapitalen opnaas en dobbelt Opsparing, idet baade Hovedstolen og Renten opspares.

Forskellen mellem Indkøbspris og Indløsningssummen repræsenterer den tilskrevne Rente. Obligationerne skal dog kunne indløses naar som helst, og i saa Fald udbetales Indkøbsprisen plus Rente for den forløbne Tid, dog saaledes at Renten bliver større, jo længere man beholder Obligationerne.

Til Obligationerne er efter Forslaget knyttet en Skattebegunstigelse, idet Renten af dem ved Indløsning efter 3 Aars Forløb er skattefri. Baade den stigende Rente paa i alt 4,1 pCt. og Skattebegunstigelsen er tænkt som et Vederlag for den længere Binding af Midlerne, der tilsigtes med denne Spareform.

Bl. a. af Hensyn til Skattebegunstigelsen foreslaas dog indføjet en Begrænsning i Ejerforholdet, saa at ingen Person paa noget Tidspunkt kan eje Spareobligationer til et større samlet Paalydende end 2 000 Kr.

For at lette Erhvervelsen af Spareobligationer er det Tanken at inddrage Postvæsenets Organisation i Salget, saa at Obligationerne kan købes paa alle Postkontorer og hos Landpostbudene; endvidere skal de kunne tegnes ved Statens Kasser, det vil sige Finanshovedkassen, Amtstuer og Toldkasser; endelig har Nationalbanken tilsagt sin Medvirken som Tegningssted.

For alle de her nævnte Grupperes Vedkommende er Bemyndigelsen begrænset til Tiden indtil 30. Juni 1944; men da det ikke lader sig overse, hvor længe disse Foranstaltninger vil være fornødne, vil det være hensigtsmæssigt, om der som foreslaaet gives Adgang til Forlængelse af Fristen med Samtykke af Finansudvalgene. Af samme Grund er det foreslaaet, at Størstebeløbene for Statsgældsbeviser og Skattekammerbeviser skal kunne forhøjes med Tilslutning af Rigsdagens Finansudvalg.

Med Hensyn til Spareobligationerne skal jeg henlede Opmærksomheden paa Bestemmelsen i § 3, Stk. 2, hvorefter Indkøbsværdi og Løbetid for de Obligationer, der skal udstedes, kan ændres med Tilslutning af Rigsdagens Finansudvalg. Denne Passus er indsat med Henblik paa en Ændring i det almindelige Renteniveau. Hvis der f. Eks. skulde indtræde en Ændring af Sparekasserenten, er det muligt for Finansministeren uden ny Lov at ændre

Forrentningen af Spareobligationerne tilsvarende.

Det har ikke med disse Forslag været Tanken, at de Midler, der bindes, skulde anvendes til Finansiering af Statshusholdningen. Det vilde dog paa den anden Side være urigtigt helt at afskære Staten fra Mulighed for at disponere over de Midler, den selv har laant, og man har derfor holdt den Mulighed aaben, at der i givet Fald kan disponeres over Midlerne med Tilslutning af begge Rigsdagens Finansudvalg.

Jeg skal med disse Bemærkninger tillade mig at anbefale Forslaget, som er vedtaget i det andet høje Ting, til hurtig og velvillig Behandling ogsaa i dette høje Ting.

Stumph: Da mit Partis Ordfører for de to Forslag, som vi nu skal behandle, det ærede Medlem Hr. Steincke, paa Grund af Sygdom er forhindret i at være til Stede, skal jeg tillade mig at gøre et Par Bemærkninger til Forslagene.

Den Situation, der indtraadte for vort Land, da den nuværende Krig udbrød, maatte selvsagt vende op og ned paa mangt og meget her i Landet, hvor vor Økonomi i saa høj Grad er baseret paa uhindret Eksport og Import. Da begge Dele kom ud for svære Vanskeligheder, maatte Regering og Rigsdag paa en Række Omraader gribe ind og søge at regulere paa den for Land og Folk bedste Maade, ogsaa paa Omraader, hvor vi hidtil havde været vant til at have den fulde Frihed. Det er der ikke noget at sige til, det er Ting, vi maa finde os i, saaledes som Forholdene ligger.

Den delvise Mangel paa de Raastoffer, som vi ikke selv har, og som vi derfor maa indføre til Brug for saavel Industrien som Landbruget, maatte selvsagt i Forbindelse med vort Forbrug af de ikke ubetydelige Lagre, som vi laa inde med ved Krigens Udbrud, og med den Indskrænkning i Landbrugets Besætninger, som var uundgaaelig, føre til en Pengerigelighed, som ikke kan være ufarlig, da det under de nuværende Forhold ikke er muligt at anbringe de ledige Penge paa normal Maade. Alleerede nu, siger Nationalbanken, er det umuligt for de private Banker at gøre den store ledige Pengekapital frugtbringende, hvorfor den slet ikke forrentes eller kun faar en ganske beskedne Rente. Og naar den ledige Pengekapital afkaster mindre eller slet ingen Rente, er det ikke usandsynligt, at den vil se sig om efter Anvendelse i Spekulationsøjemed og fejlagtige Investe-